

**REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNA KOMISIJA ZA KONTROLU
POSTUPAKA JAVNE NABAVE**

**KLASA: UP/II-034-02/24-01/22
URBROJ: 354-02/7-24-09
Zagreb, 15. veljače 2024.**

Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave, OIB: 95857869241, u Vijeću sastavljenom od članova: Nelice Vidić, zamjenice predsjednice te Alice Brandt i Karmele Dešković, članica, u žalbenom postupku pokrenutom po žalbi žalitelja Insepo d.o.o., Zagreb, OIB: 92528715879, u odnosu na dokumentaciju o nabavi, u otvorenom postupku javne nabave, broj objave: 2024/S F02-0000004, ispravak obavijesti: 2024/S F14-0000020 i 2024/S F14-0000035, predmet nabave: Photo jedinice, toneri, cartridge, riboni i ostali potrošni materijal za tiskače korištene za potrebe redovnog poslovanja, naručitelja Hrvatska radiotelevizija, Zagreb, OIB: 68419124305, na temelju članka 3. Zakona o Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave (Narodne novine, broj 18/13, 127/13, 74/14, 98/19 i 41/21) te članka 398. Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine, broj: 120/16 i 114/22, dalje u tekstu: ZJN 2016) donosi sljedeće

R J E Š E N J E

1. Poništava se dokumentacija o nabavi u dijelu Kriterij za odabir ponude, točka 2.1. koja glasi: „Broj originalnih artikala“, u otvorenom postupku javne nabave, broj objave: 2024/S F02-0000004, ispravak obavijesti: 2024/S F14-0000020 i 2024/S F14-0000035, predmet nabave: Photo jedinice, toneri, cartridge, riboni i ostali potrošni materijal za tiskače korištene za potrebe redovnog poslovanja, naručitelja Hrvatska radiotelevizija, Zagreb, dok se zahtjev za poništenje dijela uvjeta u Troškovniku vezanog uz dostavu Certifikata ISO 11798 odbija kao neosnovan.
2. Nalaže se naručitelju Hrvatska radiotelevizija, Zagreb, da u roku od 8 dana od dana javne objave rješenja na internetskim stranicama Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave, naknadi žalitelju Insepo d.o.o., Zagreb, troškove žalbenog postupka u iznosu od 660,00 eura, dok se u preostalom dijelu zahtjev za naknadom troška odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Naručitelj Hrvatska radiotelevizija, Zagreb, objavio je dana 3. siječnja 2024. godine u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske (dalje: EOJN RH) poziv na nadmetanje i dokumentaciju o nabavi, u otvorenom postupku javne nabave, broj objave: 2024/S F02-0000004, ispravak obavijesti: 2024/S F14-0000020

i 2024/S F14-0000035, predmet nabave: Photo jedinice, toneri, cartridge, riboni i ostali potrošni materijal za tiskače korištene za potrebe redovnog poslovanja. Kriterij odabira je ekonomski najpovoljnija ponuda na temelju kriterija: 1. Cijena ponude 30% i 2. Broj originalnih artikala 70%.

U odnosu na dokumentaciju o nabavi žalbu je dana 15. siječnja 2024. godine Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave izjavio žalitelj Insepo d.o.o., Zagreb. Žalitelj u žalbi osporava zakonitost dokumentacije o nabavi koju žalbenim zahtjevom predlaže poništiti u dijelu zahvaćenom nezakonitošću, konkretno dio kriterija za odabir ponude vezano za bodovanje broja originalnih artikala i dio uvjeta u Troškovniku vezanog uz dostavu Certifikata ISO 11798. Također, žalitelj potražuje naknadu troškova žalbenog postupka u ukupnom iznosu od 1.320,00 eura.

U odgovoru na žalbu naručitelj osporava osnovanost žalbenih navoda te predlaže ovom tijelu da odbije žalbu i zahtjev za naknadom troškova kao neosnovane.

U tijeku postupka izvedeni su dokazi pregledom i analizom dostavljenog dokaznog materijala koji se sastoji od obavijesti o nadmetanju, dokumentacije o nabavi, te ostalih dokaza.

Žalba je dopuštena, uredna, pravodobna i izjavljena od ovlaštene osobe.

Žalba je djelomično osnovana.

Žalitelj osporava kriterij za odabir ponude u dijelu u kojem je naručitelj propisao da će bodovati „Broj originalnih tonera“ (točka 2.1.). Naime, tvrdi da je naručitelj dokumentacijom o nabavi dozvolio nuđenje originalnih (OEM) i jednakovrijednih/zamjenskih proizvoda (tonera i tinti), da bi propisanim kriterijem kojim boduje broj originalnih tonera postupio prerestriktivno i diskriminirajuće prema ponuditeljima koji nude jednakovrijedne/zamjenske proizvode. Tvrdi da je vezano uz navedeni kriterij postavio upit naručitelju, na koji je ovaj šturo odgovorio da se radi o uvjetu koji doprinosi kvaliteti ponude. Međutim, prema tumačenju žalitelja bodovanje broja originalnih tonera protivno je članku 4. ZJN 2016 iz razloga što proizvođače originalnog (OEM) potrošnog materijala stavlja u povoljniji položaj u odnosu na sve druge neovisne proizvođače potrošnog materijala za pisače, čime se, smatra žalitelj, uvelike umanjuje mogućnost za sklapanje okvirnog sporazuma ukoliko se ponude jednakovrijedni/zamjenski proizvodi. Razlog tome je, kako tvrdi, okolnost što će naručitelj vrednovati brojčano i bodovno isključivo ponuđene originalne proizvode na štetu jednakovrijednih/zamjenskih proizvoda, a koji su dozvoljeni kako dokumentacijom o nabavi tako i ZJN 2016. U nastavku žalitelj ukazuje na Rješenje ovog tijela KLASA: UP/II-034-02/20-01/2 od 26.02.2020. navodeći da je u istom ovo tijelo identičnu odredbu dokumentacije ocijenilo nezakonitom. Tvrdi da je ovo tijelo u navedenom Rješenju zauzelo stav da iz tako određenog kriterija za odabir ponude (Broj originalnih tonera) proizlazi da originalni toneri za naručitelja predstavljaju veću kvalitetu od jednakovrijednih, dok je smisao propisivanja jednakovrijednosti omogućavanje učinkovitog javnog nadmetanja kroz mogućnost nuđenja proizvoda jednakovrijedne kvalitete, a ne lošije kvalitete od originalnih proizvoda te da stoga i bodovanje samo originalnih tonera nema opravdanja u pogledu kvalitete ponuđenih proizvoda što je protivno načelima javne nabave iz članka 4. ZJN 2016.

Naručitelj u odgovoru na žalbu navodi da je u prethodno provedenom postupku koji se vodio pod brojem objave u EOJN RH 2021/S 0F2-0034054 (u kojem je također vođen žalbeni postupak te doneseno Rješenje KLASA: UP/II-034-02/21-

01/1137 od 16.02.2022.), kriterij odabira bio također Broj originalnih artikala (tonera) 40% i Cijena ponude 60%. Navodi da je u tom postupku odabrana ponuda ponuditelja koji je od ukupno mogućih 40 bodova za kriterij „Broj originalnih artikala“ ostvario samo 15,12 bodova, odnosno od 80 traženih tonera ponudio je samo 17 originalnih te 63 jednakovrijedna/zamjenska. Dakle, tvrdi da je usprkos kriteriju odabira u broju originalnih artikala, najpovoljnija bila ponuda ponuditelja koji je ponudio vrlo malo originalnih artikala, što pobija tvrdnju žalitelja o restriktivnosti i diskriminaciji onih koji nude zamjenske tonere. Zatim, navodi da je u ovom postupku navedeni kriterij propisao iz razloga što jednakovrijedni/zamjenski toneri koji su naručitelju isporučivani po ranije provedenim postupcima, u praksi nebrojeno puta nisu pokazali jednake kvalitete kao originalni artikli. Navodi da je kvaliteta ispisa takvih tonera bila iznimno nekvalitetna – blijedi ispis, zamrljani ispis, ispis s crtom preko cijelog papira, što sve je naručitelju konstantno uzrokovalo brojne probleme u redovnom poslovanju. Kao dokaz dostavlja primjer ispisa notnog materijala za glazbenike koji, kako tvrdi, mora biti besprijekorno čist kako bi glazbenici jasno vidjeli svaku notu, a koji je korištenjem zamjenskog tonera potpuno neupotrebljiv. Ističe da se prilikom korištenja originalnih tonera gore navedeni nedostaci nisu pojavljivali. Upravo da bi izbjegao ponavljanje loših iskustava sa zamjenskim tonerima, navodi da je kao kriterij za odabir odredio broj originalnih artikala kako bi ubuduće probleme povezane sa zamjenskim tonerima sveo na najmanju moguću mjeru. Stoga, tvrdi da namjera predmetnog kriterija odabira nije bila pogodovanje originalnim tonerima, već dobivanje tonera koji će omogućiti kvalitetan i upotrebljiv ispis. Također, uz navedene ispise priložena je preslika pakiranja tonera PT-EXV35 za Canon uređaje.

Žalitelj u svom očitovanju dostavljenom 29.1.2024. navodi da je kontaktirao proizvođača PT tonera, Microteam d.o.o., za kojeg naručitelj tvrdi da je imao problema prilikom ispisa te ističe da je navedeni proizvođač potvrdio da s tonerom za koji je naručitelj priložio sliku nije bilo problema. Kao dokaz navedenom žalitelj prilaže e-mail komunikaciju s proizvođačem Microteam d.o.o. od 26.01.2024. u kojoj je, između ostalog, navedeno da su „problemi“ poput blijedog ispisa ili ispisa crte preko cijelog papira pokazatelji da je toner prazan, odnosno da je prah unutar tonera potrošen. Zatim, da navedene greške mogu biti uzrokovane i drugim čimbenicima poput neadekvatnog ili nedostatnog održavanja pisača, potrošenih/oslabljenih dijelova pisača poput grijača ili zapunjenih waste spremnika za otpadnih prah. Također, da navedeni „problemi“ nisu jednoznačno vezani uz tonere te da uzrok problema može biti i u nekom drugom izvoru unutar pisača. Zatim, da je od same proizvodnje tonera prošlo 2,5 godine te ukoliko je naručitelj bio nezadovoljan ispisom s navedenim PT tonerom, imao je 24 mjeseca vremena da napravi reklamaciju, što nije učinio. Osim toga, žalitelj osporava dostavljene ispise notnog zapisa od naručitelja, navodeći da se radi o tonerima koje je isporučio naručitelju 19.08.2021. godine (količina - 6 tonera) s kojima je naručitelj očito ispisivao cijelu 2021. godinu, jer je tek 28.01.2022. godine ponovno naručio, između ostalog i novu količinu od 6 istih PT tonera. Kao dokaz žalitelj prilaže račune u kojima je navedeno da su PT toneri prodani naručitelju u navedenim razdobljima i količinama. Stoga se, kako tvrdi, postavlja logično pitanje, zašto je naručitelj 2022. ponovno naručio iste PT tonere za koje sada u odgovoru na žalbu navodi da su imali nedostatke i na koje do sada nije imao pritužbe. Zaključno žalitelj u odgovoru navodi da ukoliko se naručitelj htio osigurati protiv isporuke nekvalitetnih i problematičnih proizvoda - tonera, onda je trebao uvesti druge/dodatne osigurače/jamstva, poput roka zamjene neadekvatnih/nekvalitetnih proizvoda unutar 24 sata, dodatnog financijskog jamstva i

sl., a ne diskriminatorno postupiti prema svim jednakovrijednim/zamjenskim proizvodima.

Ocjenjujući žalbeni navodi izvršen je uvid u dio dokumentacije o nabavi kojom je propisan Kriterij za odabir ponude te je utvrđeno da su propisani sljedeći kriteriji za odabir ekonomski najpovoljnije ponude: Cijena ponude 30% i Broj originalnih tonera 70%. Za kriterij Broj originalnih artikala naručitelj je propisao da isti određuje sukladno uputama proizvođača ispisnih uređaja kojima se preporučuje koristiti na tržištu dostupne originalne tonere, dijelove i potrošni materijal samog proizvođača ispisnih uređaja kako bi ispisni uređaji postigli optimalnu izvedbu ispisa, najbolju kvalitetu ispisa te polučili najbolje rezultate. Maksimalni broj bodova koji se može osvojiti po pojedinom ponuditelju je 70. Broj originalnih artikala preuzima se iz Troškovnika sukladno podacima navedenim u rubrici „Ponuđena količina originalnih artikala“ u rasponu od 0 do 277. Ponuda sa najvećim brojem ponuđenih originalnih artikala dobiva 70 bodova, a ostale ponude dobivaju bodove prema sljedećoj formuli: $BO = X1/X2 * 70$ (BO = Ukupan broj bodova za ponuđeni broj originalnih artikala, X1 = Broj originalnih artikala u ponudi koja je predmet ocjene, X2 = Najveći broj originalnih ponuđenih artikala u postupku nabave).

Iz dokumentacije o nabavi, točnije iz točke 3.1.2. dijela Opći podaci o postupku nabave, proizlazi da se detaljne tehničke specifikacije nalaze u zasebnom prilogu. Zatim, iz dokumenta Tehničke specifikacije proizlazi da je naručitelj naveo da su u predmetnom postupku javne nabave, tehnički opisi i karakteristike traženih proizvoda definirani troškovnikom.

Uvidom u Troškovnik predmetnog postupka utvrđeno je da je naručitelj za traženi predmet nabave (photo jedinice, tonere, catridge, ribone i ostali potrošni materijal) naveo sljedeće: naziv i opis uređaja/pisača za kojeg nabavlja potrošni materijal, jedinicu mjere, predviđenu količinu, kapacitet ispisa/specifikacija, metodologija testiranja i ISO 11798, a ponuditelji su trebali upisati podatke za jediničnu cijenu i cijenu potrebnog materijala, naziv ponuđenog materijala/artikla i ponuđenu količinu originalnih artikala. Tako je primjerice pod dijelom Troškovnika „Hewlet Packard uređaji – toneri“ pod stavkom 1. traženo „LaserJet 1012, LaserJet M1319f (crna), kom. 10, kapacitet ispisa min. 2.000 stranica, metodologija testiranja ISO 19752 i norma ISO 11798“.

Člankom 284. stavkom 1. ZJN 2016 propisano je da se ekonomski najpovoljnija ponuda utvrđuje na temelju cijene ili troška, primjenom pristupa isplativosti, kao što je trošak životnog vijeka, u skladu s pododjeljkom 2. ovoga odjeljka, te može uključivati najbolji omjer između cijene i kvalitete, koji se ocjenjuje na temelju kriterija, uključujući kvalitativne, okolišne ili društvene značajke, povezanih s predmetom nabave. Stavkom 2. točkom 1. tog članka propisano je da kriteriji iz stavka 1. ovoga članka mogu obuhvaćati na primjer: kvalitetu, uključujući tehničku vrijednost, estetske i funkcionalne značajke, pristupačnost, rješenje za sve korisnike, društvene, okolišne i inovativne značajke te trgovanje i uvjete trgovanja.

Dakle, iz dokumentacije o nabavi proizlazi da je naručitelj omogućio nuđenje originalnih i jednakovrijednih artikala, što među strankama nije niti sporno. Pri tome je kao jedan od kriterija ekonomski najpovoljnije ponude odredio „Broj originalnih artikala“ iz čega proizlazi da naručitelj smatra da originalni artikli za njega predstavljaju veću kvalitetu od jednakovrijednih te da će zbog navedenog razloga samo ponuditelj koji ponudi originalne tonere dobiti bodove prema tom kriteriju. Međutim, smisao propisivanja jednakovrijednosti u tehničkim specifikacijama je omogućavanje učinkovitog javnog nadmetanja kroz mogućnost nuđenja proizvoda koji su jednakovrijedne kvalitete, a ne lošije kvalitete od originalnih proizvoda. Stoga i

bodovanje samo originalnih tonera nema opravdanja u pogledu kvalitete ponuđenih proizvoda, dok istovremeno predstavlja povredu načela javne nabave iz članka 4. ZJN 2016. U tom smislu dokazi koje je naručitelj dostavio u žalbenom postupku, kao i tvrdnje da se postupanjem na navedeni način pokušao osigurati da dobije tonere koji će omogućiti kvalitetan i upotrebljiv ispis te da spriječi buduće probleme sa zamjenskim tonerima, ne mogu se prihvatiti kao opravdanje za bodovanje samo originalnih tonera u okviru kriterija za odabir ponude. Stoga se prema ocijeni ovog tijela žalbeni navod ocjenjuje osnovanim.

Žalitelj dalje osporava postupanje naručitelja koji je za određene stavke Troškovnika tražio dostavu Certifikata ISO 11798 kao dokaza postojanosti i trajnosti zapisa, pozivajući se na članak 205. ZJN 2016. Tvrdi da je naručitelju postavio upit vezano za navedeno traženje, navodeći da je u prethodno provedenom postupku istog naručitelja za isti predmet nabave s uspjehom osporio navedeno traženje (Rješenje KLASA: UP/II-034-02/21-01/1137 od 16.02.2022.) te da se po tom pitanju do danas nije ništa promijenilo. Navodi da je naručitelj u pojašnjenju dokumentacije predmetno traženje opravdao „navodnim“ iskustvom temeljem kojeg je utvrdio da proizvođači tonera i tinti koje je opisao u troškovniku posjeduju dokumentaciju na temelju koje je vidljivo da su ti toneri i tinte ispitani na temelju norme ISO 11798. Žalitelj navodi da nije jasno zašto onda navedenu dokumentaciju naručitelj nije dostavio u ranijem žalbenom postupku, u kojem je žalitelj dokazao da zasebni certifikati prema ISO 11798 ne postoje za proizvode koji su predmet nabave – toneri. Opreza radi, ističe da je ponovno pregledao stranice RISE-a te utvrdio da se od 2022. do danas ništa nije promijenilo po pitanju traženog Certifikata. Kao dokaz žalitelj dostavlja presliku RISE stranice (Prilog 3. Snimanje na papiru) na kojoj je, između ostalog, navedeno da se trajnost papirnatih dokumenata pripremljenih u strojevima za kopiranje, laserskim pisačima i drugim vrstama pisača ocjenjuje u skladu s propisima Švedskog nacionalnog arhiva (RA-FS 2006:4) koji se pozivaju na ISO 11798. Stoga smatra da naručitelj treba dostaviti dokaz da koristi propise Švedskog nacionalnog arhiva i norme ISO 11798, a koji su odobreni za primjenu od strane Hrvatskog državnog arhiva i uvršteni u Pravilnik o zaštiti arhivskog i registraturnog gradiva HRT-a na koji se pozvao u odgovoru na upit žalitelja. Također, žalitelj kao dokaz dostavlja preslike RISE stranica (Prilog 4. Oprema za crno snimanje) i Prilog 5. (Raznobojna ploča oprema) u kojima je navedeno da strojevi za fotokopiranje, pisači i dr. navedeni u nastavku ispunjavaju zahtjeve ISO 11798 1. izdanje što predstavlja zahtjeve Švedskog nacionalnog arhiva kroz referencu u propisima Švedskog nacionalnog arhiva i preporukama o tehničkim zahtjevima i certificiranju, RA-FS 2012:8, 4. poglavlje. Tvrdi da je iz navedenih dokaza razvidna struktura Certificiranih proizvoda sukladno propisima Švedskog nacionalnog arhiva i norme ISO 11798 te da postoji samo grupa Certifikata koji glase na fizičke uređaje/ispisne sustave (koji nisu predmet nabave), ali ne postoji grupa Certifikata koji glase na tonere (koji su predmet nabave). Tvrdi da je navedeno već dokazao u žalbenom postupku koji se vodio pred ovim tijelom KLASA: UP/II-034-02/21-01/1137 te da je isto potvrđeno od strane Sudskog vještaka i odgovorne osobe zadužene za certificiranje RISE instituta čije je vještačenje dostavio u tom postupku.

Dodatno, za u slučaj da je naručitelj pod pojmom „valjani“ Certifikat za proizvode tražene Troškovnikom (tonere) mislio na Certifikate za pisače/ispisne sustave s obrazloženjem da se toneri nalaze unutar pisača, žalitelj napominje da je provjerio dostupne i važeće certifikate za pisače/ispisne sustave te utvrdio da nema

važećih certifikata za propisane pisače u Troškovniku, niti takvih neadekvatnih važećih certifikata nema na službenim stranicama RISE instituta.

U nastavku žalitelj tvrdi da ne postoje samostalni certifikati prema normi ISO 11798 za proizvode iz troškovnika (toneri) te da je navedeno nemoguće zadovoljiti, kako za original (OEM) tonere, tako i za jednakovrijedne/ zamjenske tonere. Tvrdi da je razlog tome nemogućnost dobivanja samostalnog međunarodnog ISO 11798 certifikata za bilo koju vrstu tonera, jer sama norma ISO 11798 ne poznaje testiranje tonera kao samostalnog proizvoda/elementa. Također, tvrdi da sve čak i da certifikati RISE i/ili PTS, na koje će se možebitno pozivati naručitelj, sukladno normi ISO 11798 postoje za proizvode koji su predmet nabave – tonere (a ne postoje), iste bi bilo nemoguće primijeniti u hrvatskim institucijama, jer su dobiveni prema zahtjevima za testiranjem koji nisu odobreni, niti su propisani od strane Hrvatskog državnog arhiva. Žalitelj navodi da se svi dostupni i važeći Certifikati (RISE, PTS) koji postoje, vezani uz normu ISO 11798 ne mogu primijeniti na tonere kao samostalne proizvode/elemente, što je potvrdilo i ovo tijelo u Rješenju KLASA: UP/II-034-02/21-01/1137 od 16. veljače 2022. godine u kojem je navelo da test trajnosti zapisa iz ispitnog sustava nije u vezi s testiranjem pojedinačnih komponenti, točnije tonera, odnosno da je nemoguće dobiti samostalni certifikat sukladno normi ISO 11798 za bilo koju vrstu tonera kao neovisnog proizvoda/elementa.

Naručitelj u odgovoru na žalbu navodi da dokumentacijom o nabavi nije određena obveza dostave samostalnog Certifikata za ponuđeni toner, već je omogućena i dostava Certifikata iz kojeg će biti vidljivo da je njime obuhvaćeno i testiranje tonera u kombinaciji s određenom opremom (uređajem), jer je sasvim logično da se toner ne može testirati bez opreme, odnosno mora biti umetnut u opremu/uređaj (pisač) kako bi uopće mogao obavljati svoju funkciju. Dakle, tvrdi naručitelj, nije od utjecaja je li proizvod samostalni nositelj certifikata ili pak u kombinaciji s određenom opremom, bitno je da je ponuđeni proizvod testiran i da zadovoljava tražene uvjete. Također, navodi da dokumentacijom o nabavi nije odredio da traženi certifikati moraju biti važeći, već samo da postoje. Vezano za navod da Hrvatski državni arhiv nije propisao obvezu postojanja norme ISO 11798 za gradivo koje se predaje na čuvanje, naručitelj navodi da u dokumentaciji o nabavi nije niti navedeno da je tražena norma propisana od Hrvatskog državnog arhiva, već naručitelj istu traži u svrhu dokaza postojanosti i trajnosti zapisa. Kao dokaz svojih navoda naručitelj uz odgovor na žalbu dostavlja Certificate br. 110842, 110857, 110870, 110874, 110883, 110887, 110889, 110892, 110896, 110897 i 450403 koji su na stranom jeziku, te na zahtjev ovog tijela dana 2. veljače 2024. dostavlja prijevode istih.

Uvidom u prijevode navedenih Certifikata utvrđeno je da su izdani od Švedskog tehničkog istraživačkog instituta SP te da primjerice, Certifikat 450403 ima sljedeći sadržaj: Proizvod: namjenski laserski pisači HP Laser Jet CP1025, HP TopShot Pro M275 i HP Laser Jet Pro 100 color MFP M175 s namjenskim crnim tonerom CE310A; Značajke: ovaj Certifikat odnosi se na dokumente na arhivskom papiru i trajnom papiru (gramatura:80, jednostrani ispis); Specifikacija zahtjeva: propisi švedskog državnog arhiva (RA-FS 2012:8) o tehničkim zahtjevima i certificiranju koje se poziva na normu SS-ISO 11798:2000 za ispitne metode i zahtjeve te pravila za certifikaciju SPCR 004 društva SP (prosinac 2013.); Ispitivanje: Društvo SP sa sjedištem u Borasu provelo je ispitivanje u skladu s normom ISO 11798:2000: informacije i dokumentacija - postojanost i trajnost pisanja, ispisa i kopiranja na papiru - zahtjevi i ispitne metode. Rezultati su opisani u izvješćima

društva SP br. FX018224-4 i 4F019083-1 (31. 10. 2014.), Valjanost Certifikata: do 7.12.2015.

Navedeni sadržaj je u bitnom naveden i u ostalim Certifikatima, s time da se Certifikat br. 110897 odnosi na Laserski pisač u boji HP Color LaserJet CP5225 s namjenskim tonerima CE740A (crna), CE741A (cijan), CE742A (žuta) i CE743A (magenta); Certifikat br. 110896 na Laserski pisač HP LaserJet Pro P1102/w, Pro M1132mfp i Pro M1212nf mfp s namjenskim tonerom CE285A; Certifikat br. 110892 na Laserski pisač HP LaserJet P3015/d/dn/x i HP LaserJet Pro MFP M521dn/dw s namjenskim crnim tonerima CE255A/X/XC i HP 55A/X/XC; Certifikat br. 110889 na Višefunkcionalnu opremu – HP Color LaserJet CM3530 i CP3525 s namjenskim crnim tonerom CE250A/Ce250X (crni); Certifikat br. 110887 na Laserski pisač HP Color Laser Jet CM1312 i CP1515 s namjenskim crnim tonerom CB540A (crni); Certifikat br. 110883 na Laserski pisač HP LaserJet M1120/mfp/n, P1505/n i M1522n/nf s namjenskim crnim tonerom CB436A; Certifikat br. 110874 na Laserski pisač HP Laser Jet P3005, LaserJet M3027 i LaserJet M3035 s namjenskim tonerima Q7551A i Q7551X; Certifikat br. 110870 na Laserski pisač HP Laser Jet 1020n, 1022n, 3050, 3052 i 3055 s namjenskim tonerom Q2612A; Certifikat br. 110857 na Laserski pisač HP LaserJet 1160 i HP LaserJet 1320 s namjenskim tonerom Q5949A i Certifikat br. 110842 na Laserski pisač u boji HP Color LaserJet 5550 s namjenskim crnim tonerom C9730A, tonerom C9731A (cijan), tonerom C9732 A (žuta) tonerom C9733A (magenta).

Žalitelj u svojem očitovanju koje je dostavio ovom tijelu 29.01.2024. navodi, u bitnom, da je naručitelj dokumentacijom o nabavi nedvosmisleno tražio da artikli navedeni u troškovniku (toneri) posjeduju certifikat ISO 11798 koji, prema tvrdnji žalitelja, ne postoji kao zasebni certifikat za tonere. Također, žalitelj osporava dostavljene Certifikate naručitelja, navodeći da su isti neadekvatni i nevažeći. Vezano za tvrdnju naručitelja da je dokumentacijom omogućena dostava Certifikata kojim je obuhvaćeno testiranje tonera u kombinaciji s opremom (pisačem), žalitelj navodi sljedeće. Ukazuje primjerice na stavku 2. Troškovnika u kojoj je pod naslovom „Hewlett Packard uređaji - toneri“ naveden naziv uređaja: LaserJet 1160, LaserJet 1320 (crna), kapacitet ispisa: min. 2500 stranica, metodologija testiranja prema normi ISO 19752, te da posjeduje normu ISO 11798. Tvrdi da se prema navodu u odgovoru naručitelja može povući paralela te neutemeljeno zaključiti da za pisač LaserJet 1320 postoji ispitno izvješće sukladno normi ISO 19752 prema kojem navedeni pisač ima kapacitet ispisa od minimum 2.500 stranica. Zašto? Zato što u Certifikatu sukladno normi ISO 19752 za toner (koji se koristi u pisaču LaserJet 1320) stoji da je toner testiran sa navedenim pisačem, koju konstrukciju je naručitelj upotrijebio u odgovoru na žalbu. Međutim, žalitelj tvrdi da navedeno dobro zvuči, ali je neistinito i nepostojeće, jer kako ne postoje Certifikati prema normi ISO 19752 koji glase na pisače/ispisne sustave (jer norma ISO 19752 ne poznaje testiranje pisača/ispisnog sustava), tako ne postoje niti Certifikati prema normi ISO 11798 koji glase na tonere kao samostalne elemente vezano uz trajnost zapisa (jer norma ISO 11798 ne poznaje testiranje tonera).

Kao dokaz svojih tvrdnji žalitelj dostavlja e-mail komunikaciju od 24.02.2020. koja sadrži odgovore od strane Sammie Dang, Službenika za certifikaciju RISE Research Institutes of Sweden, koji su izdali Certifikate dostavljene od naručitelja uz odgovor na žalbu. Uvidom u navedeni dokaz utvrđeno je da isti, između ostalog, sadrži sljedeće navode: „Mi testiranja obavljamo u skladu s ISO 11798, a to znači da se kombinacija pisač/toner/postavke testiraju zajedno pa stoga ne postoje certifikati samo za tonere i slično... Naši certifikati vrijede kad se koriste kombinacije

certificiranog pisača/tonera/postavki/arhivskog ili trajnog papira odnosno kombinacije certificirane tinte i arhivskog ili trajnog papira. Papir koji nije arhivski i nije trajan papir se ne testira u našim testiranjima zbog arhivskog aspekta.“.

Također, žalitelj kao dokaz dostavlja prijevod Izvještaja o ispitivanju učinkovitosti za patronu modela tonera Q5949A za Hewlett Packard Monochrome LaserJet 1320, ispitano prema ISO/IEC 19752 u kojem je naveden prosječan učinak 2500 standardnih stranica za vrstu patrone: Hewlett Packard Q5949A.

Isto tako, žalitelj uz očitovanje dostavlja nalaz i mišljenje sudskog vještaka Miše Augustinovića dipl. inž. elek. od 19.06.2020. (koji je bio dostavljen i u ranijem žalbenom postupku koji se vodio pred ovim državnim tijelom pod KLASOM: UP/II-034-02/21-01/1137) u kojem je, između ostalog, navedeno da norma ISO 11798 ne definira postupak ispitivanja tonera na postojanost i trajnost zapisa, već se odnosi na integrirane i nedjeljive sustave materijala i opreme za pisanje; zatim da Certifikate RISE nije moguće primijeniti isključivo na tonere, već samo na laserske pisače; da su PTS Certifikati primjenjivi na javnobilježničke i matične urede za koje je propisano da se za izradu izvornika i ovjerenih prijepisa u Njemačkoj sukladno čl. 29. Pravilnika za javne bilježnike obavezno koristi ispitani ispisni uređaj, npr. HP LaserJet Enterprise M607dn; da norma ISO 11798 nije propisana u važećim arhivskim propisima u Republici Hrvatskoj, a da bi se mogla primijeniti kod pojedinog javnog i privatnog stvaratelja arhivske grade, mora se ishoditi suglasnost nadležnog državnog arhiva; da se u Izjavi proizvođača HP od 3.10.2017. navodi da isti jamči da certifikati izdani za LaserJet pisače sa standardom ISO 11798 ostaju vrijediti tijekom životnog vijeka tog proizvoda (pisača) te zaključno da nije predviđen niti propisan postupak isključivog testiranja i certificiranja tonera.

Dodatno, pozvan da se očituje na dostavljene ovjerene prijevode Certifikata naručitelja, žalitelj u očitovanju zaprimljenom u ovom tijelu dana 14.02.2024. iste osporava navodeći da su istekli te da stoga ne mogu predstavljati valjani dokaz. Također, tvrdi da niti jedan Certifikat dostavljen od naručitelja nije naslovljen na toner, nego isključivo na ispisni sustav ili pisač. Zatim, navodi da se u navedenim Certifikatima, posebice br. 110857 i 110870 navodi Specifikacija zahtjeva: „Propisi Švedskog državnog arhiva odnose na tehničke zahtjeve za strojeve za kopiranje i laserske pisače za bilježenje na papirnatim dokumentima (RA-FS 192:6) i norma SS-ISO 11798 informacije i dokumentacija- postojanost i trajnost pisanja, ispisa i kopiranja na papiru.“. Smatra da je iz navedenog vidljivo tko je propisao propise za testiranje (Švedsku državni arhiv) i na koju vrstu roba (proizvoda) se odnosi (strojevi za kopiranje i laserski pisači). Pri tome ističe kako u navedenim certifikatima nema niti jedne riječi o tonerima ili da se radi o testiranju istih kao zasebnog/neovisnog proizvoda/elementa. U nastavku žalitelj navodi da dostavlja istu vrstu Certifikata (RISE br. 450446, 450442 i 450430) koji je koristio sudski vještak Mišo Augustinović dipl. inž. elek. u nalazu i mišljenju od 19.06.2020. u kojem je utvrdio da RISE 450430 Certifikat nije moguće primijeniti isključivo na tonere, već jedino i isključivo na laserske pisače specificirane i tom certifikatu.

Uvidom u Troškovnik predmetnog postupka utvrđeno je da se isti sastoji od tri dijela: Troškovnik 2024., Troškovnik 2025. i Rekapitulacija. U Troškovnicima 2024. i 2025. navedeni su sljedeći traženi proizvodi: Toneri i Tinte za Hewlet Packard uređaje, Toneri i Tinte za Canon uređaje, Toneri za Samsung uređaje, Tinte i Pisače vrpce za Epson uređaje, Toneri i Pisače vrpce za Oki uređaje te Pisače vrpce za Lexmark uređaje. Pri tome je norma ISO 11798 tražena u dijelovima Troškovnika koji se odnose na Tonere za Hewlet Packard uređaje i to za stavke: 1-4, 8, 20-35. Tako je primjerice pod stavkom 1. naveden naziv uređaja za kojeg se nabavlja toner:

„LaserJet 1012, LaserJet M1319f (crna), kom. 10, kapacitet ispisa min. 2.000 stranica, metodologija testiranja ISO 19752 i norma ISO 11798 označena sa *, za stavku 2. „LaserJet 1160, LaserJet 1320 (crna), kom. 4, kapacitet ispisa min. 2.500 stranica, metodologija testiranja ISO 19752 i norma ISO 11798 označena sa * itd. Također, Troškovnici sadrže napomenu: „*ISO 11798 - za stavke označene sa * u koloni ISO 11798, označeni su artikli koji posjeduju HRN ISO 11798 odnosno ISO 11798 certifikat kao dokaz postojanosti i trajnosti zapisa.“

Članak 205. stavak 1. ZJN 2016 propisuje da se predmet nabave mora opisati na jasan, nedvojen, potpun i neutralan način koji osigurava usporedivost ponuda u pogledu uvjeta i zahtjeva koje je javni naručitelj postavio. Stavak 5. tog članka propisuje da kod funkcionalnog opisa predmeta nabave mora biti prepoznatljiva svrha predmeta nabave i zahtjevi koji se postavljaju za predmet nabave u tehničkom, gospodarskom, oblikovnom i funkcionalnom pogledu.

Članak 403. stavak 1. ZJN 2016 propisuje da je u žalbenom postupku svaka stranka dužna iznijeti sve činjenice na kojima temelji svoje zahtjeve te predložiti dokaze kojima se te činjenice utvrđuju, stavak 2. da je žalitelj obavezan dokazati postojanje postupovnih pretpostavki za izjavljivanje žalbe, kao i povrede postupka ili materijalnog prava koje su istaknute u žalbi, a stavak 3. da je naručitelj obavezan dokazati postojanje činjenica i okolnosti na temelju kojih je donio odluke o pravima, poduzeo radnje ili propustio radnje te proveo postupke koji su predmet žalbenog postupka.

Iz utvrđenog činjeničnog stanja proizlazi da je naručitelj predmetnom dokumentacijom o nabavi, odnosno Troškovnikom označio artikle koji posjeduju HRN ISO 11798, odnosno ISO 11798 certifikat te za iste tražio dostavu navedenog certifikata kao dokaza postojanosti i trajnosti zapisa. Navedeno traženje žalitelj osporava navodeći da ne postoje zasebni certifikati prema ISO 11798 za proizvode koji su predmet nabave u ovom postupku, odnosno za tonere. Međutim, iz sadržaja traženja propisanog predmetnim Troškovnikom ne proizlazi da je naručitelj u konkretnom slučaju tražio dostavu zasebnog certifikata koji se odnosi isključivo na tonere. Naime, naručitelj je u Troškovniku naveo da sukladnost s normom ISO 11798 traži za artikle navedene u pojedinoj stavci Troškovnika u kojoj je naveo naziv uređaja za koji se nabavlja pojedini toner (npr. za uređaj LaserJet 1012, LaserJet M1319f traži se toner boja crna, za uređaj LaserJet 1160, LaserJet 1320 traži se toner boja crna itd.). Iz navedenog proizlazi da naručitelj u predmetnom postupku nije tražio dostavu samostalnog Certifikata za ponuđeni toner, već je omogućio dostavu certifikata iz kojeg će biti vidljivo da je njime obuhvaćeno i testiranje tonera u kombinaciji s određenom opremom (uređajem), kao što tvrdi u odgovoru na žalbu. Stoga je prema ocjeni ovog tijela postavljeni zahtjev naručitelja sukladan članku 205. ZJN 2016, odnosno povezan je s predmetom nabave.

Također, ovo tijelo je izvršilo usporedbu dostavljenih dokaza naručitelja (ovjereni prijevodi Certifikata) s proizvodima traženim u stavkama 1-4, 20-35 Troškovnika za koje je tražena norma ISO 11798 te je utvrdilo sljedeće. Certifikat br. 110897 odnosi se na ispitivanje prema normi ISO 11798 za „Laserski pisač u boji HP Color LaserJet CP5225 s namjenskim tonerima (cijan, crna, žuta i magenta)“, dok su stavkama 23. do 26. Troškovnika traženi toneri za HP uređaje „LaserJet Pro CP5225DN - cijan, crna, žuta i magenta“. Zatim, Certifikat br. 110896 odnosi se na ispitivanje prema normi ISO 11798 za „Laserski pisač HP LaserJet Pro P1102/w s namjenskim tonerom CE285A“, dok je stavkom 22. Troškovnika tražen toner za HP uređaje „LaserJet P1102w (crna)“. Dalje, Certifikat br.110883 odnosi se između ostalog na ispitivanje prema normi ISO 11798 za „Laserski pisač HP LaserJet

M1522n/nf s namjenskim crnim tonerom CB436A, dok je stavkom 27. Troškovnika tražen toner za HP uređaje „LaserJet M1522n (crna)“. Certifikat br.110857 odnosi se između ostalog na ispitivanje prema normi ISO 11798 za „Laserski pisač i HP LaserJet 1320 s namjenskim tonerom Q5949A“, dok je stavkom 2. Troškovnika tražen toner za HP uređaje „LaserJet 1160, LaserJet 1320 (crna)“. Certifikat br. 110842 odnosi na ispitivanje prema normi ISO 11798 za „Laserski pisač u boji HP Color LaserJet 5550 s namjenskim crnim, cijan, crna, žuta i magenta tonerom“, dok su stavkama 28. do 31. Troškovnika traženi toneri za HP uređaje „LaserJet 5550 - cijan, crna, žuta i magenta“. Iz navedenog proizlazi da je naručitelj u žalbenom postupku dostavio dokaze da postoje Certifikati koji se odnose na ispitivanje prema normi ISO 11798 za uređaje koji su navedeni u Troškovniku, a koji su ispitani zajedno s tonerima koji su predmet nabave u ovom postupku. Slijedom navedenog, naručitelj je sukladno pravilu o teretu dokazivanja dostavio dokaze iz kojih proizlazi da je zahtjevu propisanom predmetnim troškovnikom moguće udovoljiti, odnosno da je moguće dostaviti Certifikat kojim se potvrđuje sukladnost kombinacije opreme/uređaja i tonera propisanih Troškovnikom sa traženom normom. Slijedom navedenog, prema ocjeni ovog tijela navod žalitelja ocjenjuje se neosnovanim.

Ovdje se napominje kako okolnost da su Certifikati koje je dostavio naručitelj istekli nije od utjecaja na utvrđenje da je za kombinaciju uređaj/toner moguće ishoditi Certifikat ISO 11798, osobito uzimajući u obzir okolnost da navedeno proizlazi i iz dokaza kojeg u žalbenom postupku dostavlja žalitelj (e-mail komunikacija od 24.02.2020. od strane Sammie Danga). Također, ostali dokazi koje dostavlja žalitelj (nalaz i mišljenje sudskog vještaka Miše Augustinovića dipl. inž. elek. od 19.06.2020., preslike RISA stranica) nemaju utjecaj na drugačije rješenje ove stvari s obzirom da istima žalitelj dokazuje da nije moguće ishoditi samostalni certifikat samo za tonere koje naručitelj u ovom postupku nije niti tražio, kao što je ranije obrazloženo (omogućio je dostavu certifikata o testiranju kombinacije uređaja/tonera).

Pri tome je bitno napomenuti da Rješenje na koje se poziva žalitelja (KLASA: UP/II-034-02/21-01/1137 od 16.02.2022.) nije primjenjivo u konkretnom slučaju, jer ne sadrži isto činjenično i pravno stanje. Naime, ključna razlika je u tome što je u ovom postupku naručitelj dostavio dokaze iz kojeg je razvidno da je traženju kako je propisano ovom dokumentacijom o nabavi (Certifikat koji se odnosi na testiranje kombinacije uređaj/toner) moguće udovoljiti, a koje dokaze nije dostavio u ranijem žalbenom postupku.

Postupajući po službenoj dužnosti temeljem članka 404. ZJN 2016, a u odnosu na osobito bitne povrede postupka javne nabave iz članka 404. stavka 2. i 3. toga Zakona, ovo državno tijelo nije utvrdilo postojanje osobito bitnih povreda.

U skladu s prethodno navedenim, a temeljem članka 425. stavka 1. točke 4. ZJN 2016 odlučeno je kao u točki 1. izreke ovog rješenja. Naručitelj će u nastavku postupka postupiti sukladno članku 419. stavku 4. ZJN 2016.

Žalitelj je postavio zahtjev za naknadu troškova žalbenog postupka zahtjev u iznosu od 1.320,00 na ime naknade za pokretanje žalbenog postupka.

Prema odredbi članka 431. stavka 5. ZJN 2016, u slučaju djelomičnog usvajanja žalbe, Državna komisija može odlučiti da svaka stranka snosi svoje troškove, da se troškovi podijele na jednake dijelove ili da se podijele razmjeno usvajanju žalbe. Slijedom navedenog, a budući da ovo tijelo nije prihvatilo žalbeni zahtjev žalitelja u cijelosti (poništenje dijela uvjeta u Troškovniku vezanog uz dostavu

Certifikata ISO 11798), što proizlazi iz točke 1. izreke ovog rješenja, žalba je djelomično osnovana pa žalitelju sukladno odredbi članka 431. stavka 5. ZJN 2016 pripada pravo na trošak u iznosu od 660,00 eura, dok se u preostalom dijelu za iznos od 660,00 eura zahtjev za naknadom troškova žalbenog postupka odbija kao neosnovan. Slijedom navedenog odlučeno je kao pod točkom 2. izreke ovog rješenja.

Naručitelj je sukladno odredbi članka 425. stavka 6. ZJN 2016 obavezan postupiti sukladno izreci odluke Državne komisije najkasnije u roku od 30 dana od dostave izvršne odluke, pri čemu je vezan pravnim shvaćanjem i primjedbama Državne komisije.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU

Protiv ovog rješenja nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske u roku od 30 dana od isteka osmog dana od dana javne objave rješenja na internetskim stranicama Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave. Tužba se predaje neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja u elektroničkom obliku putem informacijskog sustava.

ZAMJENICA PREDsjednice

Nelica Vidić

